

”Lagberedning — från ax till limpa” Inbjudan till ett symposium

Svensk Juristtidning och Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet bjuder in till ett symposium om lagberedningsprocessen 15 och 16 oktober 2019 i Stockholm.

Bakgrund

Den svenska **lagberedningsprocessen** har ansetts vara mycket god i ett internationellt perspektiv. Det innebär inte att det saknas anledning att föra en diskussion om den. Svensk Juristtidning har tidigare, tillsammans med de juridiska fakulteterna/institutionerna och Justitiedepartementet, anordnat två symposier om **Lagrådet** respektive **kommittéväsendet (2008 respektive 2011 års Häringesymposium)**. Vid 2008 års Häringesymposium konstaterades bl.a. att det finns en risk för att lagar underkänns vid domstolarnas senare lagprövning om Lagrådets yttranden inte beaktas av lagstiftaren. Vid 2011 års Häringesymposium uttalades bland annat att allt för detaljerade utredningsdirektiv kan leda till att den särskilda utredaren eller ordföranden inte vill ställa sig bakom förslaget samtidigt som allt för öppna direktiv kan leda till ineffektivitet i utredningsarbetet. Diskussionerna vid symposierna har i båda fallen utmynnat i artiklar som fyllt ett helt tidningshäfte.¹

Under de år som har gått sedan Häringesymposierna har det gått att notera att utredningar i flera fall har getts **snäva direktiv**, att **remisstiderna** i vissa fall har varit korta, att **Lagrådets yttranden** i flera fall inte har föranlett ändringar och att lagprodukter har kritiserats av domstolar.

¹ Se Ola Zetterquist, ”Lagrådet i går, i dag och i morgon — Häringesymposiet 2008” i SvJT 2009 s. 137 (sammanfattande referat) och övriga artiklar i SvJT 2009 häfte nr 2 respektive Henrik Matz, ”Kommittéväsendet förr, nu och i framtiden — 2011 års Häringesymposium” i SvJT 2011 s. 725 (sammanfattande referat) och övriga artiklar i SvJT 2011 häfte nr 8. Utöver artiklarna i SvJT rekommenderas Konstitutionsutskottets betänkande 2017/18:KU10 samt Laila Freivalds och Sten Heckscher, ”Politiker och tjänstemän i Regeringskansliet”, SvJT 2018 s. 4.

Övergripande frågeställning och exempel på konkreta frågor

Svensk Juristtidning och Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet vill mot bakgrund av ovanstående bjuda in till en diskussion av **lagberedningsprocessen i ett helhetsperspektiv** — ”från ax till limpa”. Exempel på frågor att diskutera är följande:

- utformningen av utredningsdirektiv, utredningstider och beredningen av betänkanden
- förhandling av EU-rättsakter och utarbetande av förslag till implementeringsåtgärder
- departementens organisation och tjänstemännens roll i gränssnittet mellan politiken och juridiken
- remisstider och beaktandet av remissvar
- Lagrådsremisser och beaktandet av Lagrådets yttranden
- domstolarnas — särskilt de högsta domstolarnas — roll när det anses finnas brister i lagberedningen

Symposiet syftar till att identifiera vad som är möjligt att göra för att **öka kvaliteten i lagberedningen**, givet den omvärld som de olika beredningsorganen och lagstiftaren verkar i. Även om det visserligen finns anledning att först identifiera eventuella problem ska anslaget alltså vara **framåtblickande**.

Program

Dag 1 (den 15 oktober 2019)

- 13.00–13.05 *Professor Iain Cameron, Uppsala universitet, och redaktör Thomas Pettersson, Svensk Juristtidning, Inledning till symposiet*
- 13.05–13.20 *Professor Iain Cameron, Uppsala universitet, Den svenska lagberedningen i ett jämförande perspektiv*
- 13.20–14.00 *Professor Mattias Dahlberg, Uppsala universitet, professor Ruth Mannelqvist, Umeå universitet, och professor Jessika van der Sluijs, Stockholms universitet, Lagberedning på senare år*
- 14.00–15.00 Paneldiskussion: Initiativfasen – särskilt EU-rättens påverkan på svensk lagberedning (panel: *professor Torbjörn Andersson, Uppsala universitet och professor Iain Cameron, Uppsala universitet*)
- 15.00–15.15 Kaffe
- 15.15–16.15 Paneldiskussion: Kommittédirektiv och utredningsarbete (panel: *departementsrådet Tobias Eriksson, Justitiedepartementet, f.d. justitierådet och ordföranden i Högsta förvaltningsdomstolen Sten Heckscher och universitetslektorn Lena Holmqvist, Uppsala universitet*)
- 16.15–17.15 Paneldiskussion: Remissfasen – och Lagrådets roll (panel: *jur.dr Patrik Bremdal, Uppsala universitet, justitierådet Erik Nymansson, Högsta förvaltningsdomstolen, departementsrådet Mathias Säfsten, Justitiedepartementet, och professor Henrik Wenander, Lunds universitet*)
- 17.15–17.30 Paus
- 17.30–18.30 Paneldiskussion: Domstolarnas roll vid brister i lagberedningen (panel: *justitierådet Thomas Bull, Högsta förvaltningsdomstolen, f.d. hovrättspresidenten Johan Hirschfeldt och kammarrättspresidenten Thomas Rolén, Kammarrätten i Stockholm*)
- 19.00 Middag

Dag 2 (den 16 oktober 2019)

9.00–9.30	Kaffe
9.30–10.45	<u>Paneldiskussion:</u> Tjänstemannarollen ur rättsligt och statsvetenskapligt perspektiv (panel: <i>expeditionschefen Johan Danelius, Justitiedepartementet, professor Lena Marcusson, Uppsala universitet, och professor Göran Sundström, Stockholms universitet</i>)
10.45–11.00	Paus
11.00–12.00	Lagberedningen från justitieministerns synpunkt (samtal mellan <i>justitieminister Morgan Johansson</i> och <i>moderatorerna från tidigare paneldiskussioner</i>)
12.00	Lunch

Moderatorer i alla paneldiskussioner

Justitieråden Agneta Bäcklund och Anders Eka, Högsta domstolen

Praktiska frågor

Symposiet äger rum på Münchenbryggeriet, Torke Knutssongatan 2, Stockholm (vägbeskrivning finns på <https://munchenbryggeriet.se/hitta-hit/>).

Deltagarna står själva för kostnaden för eventuella resor och övernattning i Stockholm.

Anmälan

Anmälan sker till redaktionssekreteraren Elin Tysklind, elin.tysklind@svjt.se **senast den 27 september 2019**. Vänligen ange eventuella allergier eller andra matpreferenser samtidigt med anmälan.

Antalet platser är begränsat. Om det maximala antalet platser uppfylls, så erbjuds de som först anmält sig möjlighet att delta i arrangemanget.